

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНИ СУД У НИШУ
18 П.бр. 12231/2010
Дана: 22.03.2011.год.
П И Ш

ОДЛУКА је изнесена дана 11.05.11.
ОСНОВНИ СУД У НИШУ
Дана 19.03.2011. године
Председатељ судено писарнице

У ИМЕ НАРОДА

ОСНОВНИ СУД У НИШУ, као парнични, судија Гордана Милетић, у правној ствари тужиоца Тодић Марка, из Ниша, ул. Гаврила Принципа бр 16/30, кога заступа адв. Предраг Милаповић, из Ниша против туженог ФОНД СОВО БЕОГРАД ул. Крунска бр. 13, коју заступа директор ФОНД-а, ради накнаде штете, вредност спора 66.365,61 динара, по одржаном рочишту за главну расправу 22.03.2011.г. у присуству пуномоћника тужиоца и туженог, донео је следећу

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ прецизирани тужбени захтев тужиоца ТОДИЋ МАРКА из Ниша, па се ОБАВЕЗУЈЕ тужени ФОНД СОВО БЕОГРАД да тужиоцу на име мање исплаћених пензија за период од 01.01.2008.г. до 30.09.2010.г., исплати износ од 66.365,61 динара, са законском затезном каматом, почев од доспелости сваке појединачне месечне разлике за претходни месец па до исплате, и то:

- за 01.2008.г. - износ од 1.714,91 динара, са законском затезном каматом почев од 20.02.2008.г.,
- за 02.2008.г. - износ од 1.714,91 динара, са законском затезном каматом почев од 20.03.2008.г.,
- за 03.2008.г. - износ од 1.714,91 динара са законском затезном каматом почев од 20.04.2008.г.,
- за 04.2008.г. - износ од 1.834,24 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2008.г.,
- за 05.2008.г. - износ од 1.834,24 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2008.г.,
- за 06.2008.г. - износ од 1.834,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.07.2008.г.,
- за 07.2008.г. - износ од 1.834,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.08.2008.г.,
- за 08.2008.г. - износ од 1.834,24 динара са законском затезном каматом почев од 20.09.2008.г.,
- за 09.2008.г. - износ од 1.834,24 динара, са законском затезном каматом почев од 20.10.2008.г.

a sve u roku od 15 dana po prijemu presude, pod pretњом prinudnog izvršenja.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени **ФОНД СОВО БЕОГРАД** да тужиоцу, **ТОДИЋ МАРКУ** на име накнаде парничних трошкова исплати износ од **47.609,24** динара, у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужилац је поднео овом суду тужбу против туженика дана 21.09.2010.г.

У тужби, поднесцима и речи на расправама пред овим судом, прехо свог пуномоћника навео је, да је корисник старосне пензије од 01.01.1994.г., коју остварује код туженог у износу од 82,5% од пензијског основа. Навео је, да је ступањем на снагу Закона о војсци Србије, Сл. гл. РС бр. 116/07 од 01.01.2008.г., уређен нов начин усклађивања војних пензија. Међутим, тужени за период од 01.01.2008.г., до 30.09.2010.г., није тужиоцу извршио усклађивање пензија, већ је истом, исплаћивао пензију у мањим износима. За наведени период тужени је тужиоцу исплатио мање на име пензије износ од 66.365,61 динара или у месечним износима као што је наведено у изреци ове пресуде, због чега је тужилац претрпео штету, те је и тражио да се тужени обавезе да му на ме мање исплаћене пензија за наведени период исплати износ од 66.365,61 динара, или месечне износе као у изреци ове пресуде, са затезном каматом почев од 20. у наредном месецу за претходни месец па до исплате. Доказе је предложио. Трошкове је тражио.

Туженик је у одговору на тужбу, у целости оспорио тужбени захтев тужиоца, како по основу тако и по висини. Навео је, да није донео посебно решење којим би тужиоцу признао право на усклађивање пензија, што би и био основ, да тужилац, оствари тако своје право. Истакао је, да је чланом 15 Уредбе о надлежности, делокруту, организацији и начину пословања ФОНД-а СОВО, тачком 4. утврђено да директор ФОНД СОВО између осталог доноси решења у првом степену о правима из ПИО, те како је очигледно да је заштита и остваривање права у предметној правној ствари обезбеђена у Управном поступку, сматра да нема места, за поступање парничног суда у овој правној ствари. Истакао је притвор апсолутне не надлежности суда, предложио је прекид поступка, до добијања мишљења по питању стварне надлежности редовних судова за поступање у овим споровима. Тражио је да суд у смислу одредаба чл.302. ЗПП донесе одлуку одвојено од главне ствари и сачека са даљим посупањем до правноснажности решења. На рочишту за главну расправу 22.03.2011.г. пуномоћник туженог, предложио је одбијање тужбеног захтева, трошкове је тражио.

У доказном поступку, суд је прочитао списе предмета, прочитао је решење туженог о признању права тужиоцу на старосну пензију П бр. 115 бр.101531 - УП-1 - 00391/94 од 13.01.1994.г., прочитао је решење туженог 01 бр. 181-431/08 од 25.01.2008.г., о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008.г., прочитао је налаз и мишљење вештака економско финансијске струке ДРАГОЈА ВОШИЋА од 31.01.2011.г. прочитао је захтев тужиоца за ванредно усклађивање пензије упућен туженом 10.09.2010.г.,

Оценом правда страница и свих изведених доказа сходно одредби чл. 8 ЗПП суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца, основан, а оно са доле наведених разлога.

Неспорна је чињеница међу странкама, да је тужилац корисник старосне пензије, коју остварује код туженог, од 01.01.1994.г. Ово суд утврђује читањем решења туженог П.бр. 115 бр. 101531 - УП-1 00391/94 од 13.01.1994.г. Читањем истог, суд је утврдио да је наведеним решењем тужиоцу признато право на старосну пензију, у месечном износу од 44.766,24 динара, почев од 01.01.1994.г., од када тече исплата, као и навод да жалба и ревизија не одлажу извршење решења.

Неспорно је међу странкама, да тужени није извршио усклађивање пензије тужиоцу, за период од 01.01.2008.г., до 30.09.2010.г., а по ступању на снагу Закона о војсци Србије, СЛ. гл. РС бр. 116/07 од 01.01.2008.г., услед чега је тужилац и претрпео штету.

Спорна питања међу учесницима поступка су, да ли је Основни суд, апсолутно надлежан за поступање у овој правној ствари, да ли треба овај поступак прекинути до добијања мишљења по питању стварне надлежности, поступања редовних судова по оваквим спорovima, те да ли је тужени, у обавези да тужиоцу надокнади причињену штету, због мање исплаћеног новчаног износа на име пензије, као и да ли се ради о застарелом потраживању, те да ли је пасивно легитимисан тужени у овом поступку.

Ради разјашњења ових спорних питања, суд је извео напред наведене доказе.

Најпре, је одредио извођење доказа вештачењем од стране вештака економско финансијске струке Драгоја Ђошића. Исти је свој налаз и мишљење доставио суду 31.01.2011.г.,

Из налаза и мишљења вештака, суд је утврдио да је тужени од 01.01.2008.г., усклађивање војних пензија требао да врши у складу са одредбом чл. 193. ст. 1. Закона о војсци Србије, по ком пропису се од тада прешло на нови начин усклађивања пензија при чему су се пензије усклађивале у односу на просечну зарату у РС, и примењени коефицијент и на начин којим се уређује ПИО осигурање за све запослене.

Вештак је навео да је РФОНД ПИО својим решењем 01 бр.181-431/08 од 25.01.2008.г., извршио усклађивање пензија за 11,06 %. Међутим, тужени није сходно наведеном решењу а које је опште и важи за све, поступио и није тужиоцу ускладио пензију почев од 01.01.2008.г. а за спорни период тужиоцу је исплаћивао мање новчане износе на име пензије и то у износима наведеним у изрци овог пресуде.

Налаз и мишљење вештака суд је уредно доставио и тужиоцу и туженом.

Тужилац на исти није имао примедби. Сходно налазу подјеском од 07.02.2011.г., прецизирао је свој тужбени захтев који је уредно достављен туженом.

Тужени се на налаз и мишљење вештака изјаснио на рочишту, тако што је сити као и прецизирали тужбени захтев у целости оспорио.

Суд је налазу и мишљењу вештака Драгоја Ђошића доклонно гласу вору, исти је објективан, прегледац, дат од стране сталног судског вештака у складу са правилима струке и науке.

Одредбом чл. 193. ст. 1. Закона о војсци Србије, предјављено је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварих до дана ступања на снагу тог Закона, као и

пензија ostvarenih по ступању тога Закона на снагу, врши по динамички и на начин утврђен Законом, којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Из става 1. решења о вредном усклађивању пензија вредност општег бода и повчаног накнада од јануара 2008.г., РФОНД ПЦИО, запослених у Београду, 01. бр. 181-431/08 од 25.01.2008.г., може се утврдити да се тим решењем усклађују пензије од 01.01.2008.г., за 11,06%. Ово решење је општег карактера и важи за све кориснике пензија, па и за тужноца.

Тужени је на основу одредбе чл. 261. Закона о војсци Југославије (Сл. СРЈ бр. 43/94 са каснијим новелама) извршио усклађивање пензија тужиоца, у складу са уредбом о изменама и допунама Уредбе о платама и другим повчаног примањима и примањима професионалних војника и цивилних лица у војсци СЦГ (Сл. СЦГ бр. 35/04, 42/05) и утврдио нов пензијски основ, али након што је извршио усклађивање пензије тужени је у спорном периоду, без оправданог разлога, вршио месечне исплате пензија у мањим износима од оних које припадају тужиоцу, сагласно решењу о усклађивању пензија, те је на тај начин тужиоцу проузроковао штету у висини мање исплаћене пензије како је и утврђено самим испитањем.

Одредбама чл. 244. и 245. у вези чл. 197. Закона о војсци Југославије, прописани су начини обрачуна висине пензије војног осигураника, који ово своје право остварује код туженог.

Одредбама чл. 261. истог Закона, важећег у време спорног односа, прописано је да се пензије одређене по Закону, усклађују почетком сваке календарске године са пензијама одређеним у претходној години, док је чланом 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из ПЦИО осигурања војних осигураника, важећи у време настанка спорног односа, прописано је да се пензије усклађују по службеној дужности.

Како тужени није поступио у складу са овом одредбом, није ускладио пензије тужиоца, почетком календарске године са пензијом одређеном у претходној години, за утужени период већ је то учинио накнадно у 2007.г., појединачним решењем са ретроактивним дејством, тужиоцу је нанео материјалну штету коју му је дужна надокнадити, сходно одредбама чл. 172. Закона о облигационим односима.

Како је тужени без оправданог разлога вршио месечне исплате тужиоцу, у мањим износима од оних који тужиоцу сагласно, утврђеном пензијском основу припадају, тиме истом причињивши штету, исти је у обавези да је надокнади тужиоцу и то да надокнади штету коју обухвата стварну штету и изгубљену добит у виду не остварених камата, сходно одредбама чл. 189. и чл. 277. ЗОО

Накнада на име стварне штете се одређује у истој висини повчане суме, у којој је штета причињена, на дан проузроковања штете, а измакла корист се одређује у вилу законске затезне камате, и то од момента настанка просте штете па до момента исплате, до сујсне накнаде.

Камата тече од дана када је штета причињена у новцу, односно од 20. у месецу за претходни месец, за сваки појединачни месечни износ па до исплате.

Приликом доношења ове одлуке, суд је ценио начине и приговоре туженог. Нашло је да су сви неосновани и срачунати на то да тужени избегне своју обавезу

према тужиоцу, везано за накнаду му причињене штете, а коју му је нанео мањом исплата пензија од оне на коју је према решењу ФОНД ПИО и по Закону имао право.

У конкретном случају суд налази да нема места прекиду поступка, обзиром да нису испуњени законски услови из чл. 215. тач. 1. ЗПП, јер одлука у поступку пред Уставним судом Србије, за оцену усклађености уредбе о изменама и допунама Уредбе са Законом о војсци Југославије, као и евентуалног доношења акта Владе РС не представља претходно питање за доношење одлуке у овој правној ствари.

У конкретном случају ради се о спору за накнаду штете, за који је спор несумњиво надлежан Основни суд.

Одлучујући о истакнутом приговору апсолутне не-надлежности парничног суда, суд налази такође, да је исти неоснован, са разлога што се у конкретном случају ради о накнади штете, за који правни основ, су свакако надлежни да суде редовни судови, односно конкретно Основни суд.

Неоснован је и повод туженог, да тужилац нема појединачно решење којим му је признато право на усклађивање пензије па да са тог разлога не може тужбом тражити разлику у пензији, јер тужени има такво решење а то је напред наведено решење ФОНД ПИО запослених које важи за све пензионере.

Како тужилац поседује решење о усклађивању пензије, то не постоји никакав разлога – потреба да се води нови управни поступак, односно да тужилац тражи од тужног да донесе ново решење, везано за увећање пензије за 11,06%. И сам став тужног иде у прилог изнетом јер тужени, према тужиоцу, који је упутио захтев, ФОНД у, није одговорио. А ФОНД је пасивно легитимисан, он је правно лице, одредбом чл. 2. Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и пословању ФОНД СОВО (Ст. СРЈ 36/94 од 28.04.1994.г.) утврђено је да је исти носилац права обавеза и одговорности у правном промету у односу на средства којима располаже.

Неоснован је предлог туженог да суд поступи у смислу одредаба чл. 302 ЗПП и донесе одлуку одвојено од главне ствари, те сачека са даљим поступањем до правноснажности решења, јер је неспорно да је тужени тужиоцу признао право на пензију.

Чланом 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из ПИО војних осигураника, важних у време настанка спорног односа, прописано је да се пензије усклађују по службеној дужности.

Тужени није поступио у складу са овом одредбом, није ускладио пензије војних осигураника те и тужиоца одале, те му је оваквим поступањем нанео материјалну штету а коју му је дужан да надокнади, сходно чл. 172 ЗОО којим је регулисано: „Да правно лице одговара за штету, коју његов орган проузрокује, трећем лицу, у вршењу или у вези са вршењем својих функција“.

Ако је, како тужени наводи у одговору на тужбу, у првом степену о правима из ПИО требао да одлучи односно да донесе решење директор ФОНД СОВО, што није учинио, онда је на туженом одговорност за штету коју тужилац трпи.

Одредбом чл. 35. Устава РС сваком је признато право на накнаду нематеријалне и материјалне штете, коју незаконитим и неправилним радом проузрокује државни орган. Исто се односи и на тужиоца овде.

Суд је цео и остале изведене доказе и наводе странака,

Исте посебно не образлаже, јер нису од утицаја на другачије доношење одлуке у овој правној ствари.

Обзиром на успех тужиоца у спору, суд је сходно чл. 149. и 150. ЗПП, одлучно о парничним трошковима те је тужиоцу досуђено и то. На име трошкова вештачења 6.000,00 динара, на име судске таксе за тужбу и одлуку по 4.554,62 динара, што укупно износи 9.109,24 динара, на име 1 образложеног поднеска 5.000,00 динара за приступ на 3 одржана рочишта по 6.250,00 динара, - укупно 18.750,00 динара, и за приступ на 1 по одржана рочишта по 3.750,00 динара за састав тужбе 5.000,00 динара, сходно АТ и Закону о судским таксама РС

ОСНОВНИ СУД У НИШУ, дана 22.03.2011.г. 18 П - 12231/2010

РОК ЗА ЖАЛБУ ЈЕ: 15 дана
по пријему пресуде Вишег
суду Ниш преко овог суда.

За тачност отправка,
Управ. суд. писарнице,